The background of the cover is a collage of financial imagery. In the foreground, a glass jar is filled with various coins, including silver and copper ones. Behind the jar, a banknote is visible, with the number '4,7' printed on it. The title 'SAMMEN om PENGENE' is centered in a white, outlined, serif font against an orange rectangular background. Below the title, the subtitle 'VEILEDNING I FAMILIEØKONOMI' and the author's name 'Eldste Marvin J. Ashton' are printed in a smaller, black, sans-serif font.

SAMMEN om PENGENE

VEILEDNING I FAMILIEØKONOMI

Eldste Marvin J. Ashton

SAMMEN
om
PENGENE

VEILEDNING I
FAMILIEØKONOMI

Eldste Marvin J. Ashton

Utgitt av
Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige

© 1992 av Intellectual Reserve, Inc.
Ettertrykk ikke tillatt
Oppdatert 2006
Printed in the United State of America

Engelsk original godkjent: 1/06
Godkjent for oversettelse: 1/06

På velferdsmøtet ved generalkonferansen i april 1975 holdt eldste Marvin J. Ashton, medlem av De tolv's råd, den talen som dette heftet er utarbeidet etter. President Spencer W. Kimball ga eldste Ashtons budskap sin tilslutning da han sto frem på det samme møtet og sa:

"Jeg har tenkt på mange ting siden vi kom til dette møtet. Jeg støtter det bror Ashton har sagt. Jeg tror at hvis jeg var ung og skulle stifte familie, ville jeg ønske å få tak i de tolv punktene som bror Ashton har forklart, og selv følge dem til punkt og prikke. Jeg ville undervise mine barn og min familie og alle jeg kom i kontakt med, om dem. Dette er grunnleggende. Helt fra barndommen av har jeg hørt Brødrene si: 'Kvitt deg med gjeld, og hold deg gjeldfri.' Jeg arbeidet noen år i bank, og jeg så den fryktelige situasjonen mange mennesker var i fordi de ikke hadde gitt akt på dette viktige rådet.

Eldste Marvin J. Ashton

Jeg er enig i alt bror Ashton har sagt ... med hensyn til familie-økonomi. Enhver familie skulle ha et budsjett. Vi kunne ikke tenke oss å virke en dag i denne kirken eller i forretningslivet uten et budsjett. Vi må vite omtrent hvor mye vi kan komme til å motta, og vi må absolutt vite hvor mye vi kommer til å bruke. Og noe av det Kirken må fremheve, samtidig som Brødrene følger det nøye opp, er at vi ikke bruker penger vi ikke har."

*Vind og bølger vil med jevne mellomrom
forstyrre den kurs vi har valgt,
også hva økonomi angår.
Men evangeliets lover kan få oss tilbake på
rett kurs og lede oss til fredelige farvann.*

ELDSTE MARVIN J. ASHTON

Jeg hadde nylig anledning til å snakke med et flott, ungt par. De skulle gifte seg samme uke. Øynene strålte av forventning med tanke på den viktige begivenheten, og viste med all tydelighet deres kjærlighet til hverandre. Begge var begunstiget med høyere utdanning, gode hjem og kulturelle erfaringer. Det var en fryd å bli delaktig i deres personlighet, planer og muligheter. Det virket som deres forhold allerede var innledet på et riktig og evig grunnlag.

Under vår samtale var det bare deres svar på ett spørsmål som bekymret meg. Jeg håper at min uro og mine forslag fikk dem til å revurdere enkelte sider ved sitt forestående ekteskap.

På spørsmålet "Hvem skal forvalte pengene i deres ekteskap?" svarte hun: "Jeg går ut fra at det blir ham." Han svarte: "Vi har ikke snakket om det ennå." Disse kommentarene overrasket og sjokkerte meg.

Hvor viktig er pengeforvaltning og økonomi i ekteskap og familieforhold? La meg svare: "Enormt viktig." Den amerikanske advokatforening har antydnet at 89 prosent av alle skilsmisser kan spores tilbake til krangel og beskyldninger om penger. Andre har anslått at 75 prosent av alle skilsmisser er et resultat av økonomiske konflikter. Enkelte profesjonelle rådgivere hevder at fire av fem familier har alvorlige pengeproblemer.

La meg på dette tidspunkt skynde meg å understreke at disse ekteskapstragediene ikke bare er forårsaket av mangel på penger, men snarere av dårlig styring av privatøkonomien. En kommende hustru vil gjøre klokt i å ikke være så opptatt av den summen hennes tilkommende mann kan tjene hver måned, men heller hvordan han (og hun) vil styre de pengene som kommer inn. Pengeforvaltning skulle ha forrang foran inntekt. En kommende ektemann som er forlovet med en kjæreste som har alt, vil gjøre klokt i å se nærmere på henne for å se om hun har økonomisk sans.

DEN AMERIKANSKE
ADVOKATFORENING
HAR ANTYDET AT 89
PROSENT AV ALLE
SKILSMISSER KAN
SPORES TILBAKE TIL
KRANGEL OG BESKYLD-
NINGER OM PENGER.

I hjemmet skulle mann og hustru være likeverdige partnere med hensyn til pengeforvaltningen. Begge skulle være med på å ta avgjørelser og sette opp retningslinjer. Når barna kommer og når ansvarsalderen, skulle også de i begrenset grad involveres i penge-saker. Fred, tilfredshet, kjærlighet og sikkerhet i hjemmet er ikke mulig når det råder økonomiske bekymringer og krangling. Enten vi ser frem til å gifte oss eller forlengst er gift, er tiden nå inne for oss alle til å granske oss selv og omvende oss om det er nødvendig, for å bli dyktigere til å styre våre penger og leve innenfor rammen av våre midler.

Siden riktig styring av penger og det å leve innenfor rammen av sine midler er vesentlig i dagens verden hvis vi skal ha et godt og lykkelig liv, vil jeg gjerne komme med noen anbefalinger til hvordan man kan få bedre økonomisk styring både på det personlige plan og i familien. Jeg tror følgende tolv punkter vil hjelpe oss alle å nå dette målet.

1. BETAL EN ÆRLIG TIENDE

God økonomisk styring begynner i ethvert siste-dagers-hellig hjem med at man betaler en ærlig tiende. Hvis tiende og fasteoffer er de første forpliktelser vi innfrir hver gang vi mottar lønn, vil vår trofasthet overfor dette viktige prinsippet i evangeliet styrkes, og sannsynligheten for dårlig økonomisk styring vil reduseres. Ved at vi villig betaler tiende til Ham som ikke kommer for å kontrollere oss hver måned, vil vi og våre barn lære å bli ærligere overfor dem som er i vår umiddelbare nærhet.

ØKONOMISK TRYGG-
HET AVGJØRES IKKE

2. LÆR Å STYRE PENGER FØR DE STYRER DEG

En kommende brud vil gjøre klokt i å spørre seg selv: "Kan min forlovede håndtere penger? Har han forstand på å leve innenfor rammen av sine midler?" Dette er viktigere spørsmål enn "Kan han tjene mange penger?" Økonomisk trygghet avgjøres ikke av hvor mye vi tjener, den er avhengig av hvor mye vi bruker.

AV HVOR MYE VI
TJENER, DEN ER
AVHENGIG AV HVOR
MYE VI BRUKER.

Alle ektepar skulle stadig utvikle sin holdning og sitt forhold til penger. Ekteskapet skal jo være fullstendig og vare evig. Familiens økonomi skulle styres i fellesskap av mann og hustru i en åpen og tillitsfull ånd. Hvis den ene ektefellen har kontroll over pengene som et middel til makt og myndighet, forårsaker dette ulikhet i ekteskapet, og det er ikke slik det skal være. Motsatt, hvis en av ektefellene frivillig gir helt avkall på å delta i familiens økonomistyring, er det ensbetydende med å fraskrive seg et nødvendig ansvar.

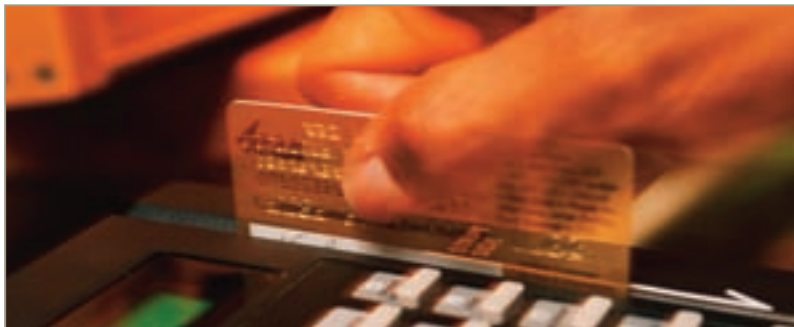
3. LÆR SELVDISCIPLIN OG MÅTEHOLD I PENGESAKER

Å lære selvdisciplin og vise måtehold i omgang med penger kan være viktigere enn kurs i regnskap. Unge ektepar bør innse at de ikke umiddelbart kan fortsette de samme forbruksvaner og den samme livsstil som de var vant til mens de var en del av sine foreldres familie. Ektepar viser sann modenhet når de setter sin partners og sin families behov foran sine egne kjøpeimpulser. Økonomisk styring skulle læres i fellesskap ved samarbeide og i kjærlighetens ånd på vedvarende basis. En forarget ektemann sa en

EKTEPAR VISER SANN
MODENHET NÅR DE
SETTER SIN PARTNERS
OG SIN FAMILIES
BEHOV FORAN SINE
EGNE KJØPEIMPULSER.

gang: "Jeg tror at penger kan snakke, men når min hustru får tak i dem, sier de aldri annet enn 'farvel'." Til den ektemann som sier at hans hustru er den dårligste pengeforvalter i verden, vil jeg si: "Se deg i speilet og hils på verdens dårligste læremester."

Vi lever i et nytelsessykt, selvcentrert, materialistisk samfunn. Reklame lokker unge kunder ved å vise hvor lett det er å få kreditt og betale senere. Det er interessant å se at ingen reklamerer for hvor flott det er å betale pengene tilbake, heller ikke nevner de hvor lang tid det tar og hvor vanskelig det er å gjøre nettopp det - spesielt med de uunngåelige rentene i tillegg.

PLAN FOR NEDBETALING AV GJELD

	Kredittkort	Møbler	Tannlege	Lege	Lån til bil
Mars	110	70	50	75	235
April	110	70	50	75	235
Mai	110	70	50	75	235
Juni	110	70	50	75	235
Juli		180	50	75	235
August		180	50	75	235
September		180	50	75	235
Oktober			230	75	235
November			230	75	235
Desember				305	235
Januar				305	235
Februar					540
Mars					

En plan for nedbetaling av gjeld kan hjelpe deg å redusere eller kvitte deg med gjeld. Sett opp kolonner på et ark. I første kolonne til venstre skriver du månedene, begynner med neste måned. Over neste kolonne skriver du navnet på den kreditoren du ønsker å betale ut først. Det kan være den gjelden du betaler mest renter på, eller den med kortest nedbetalingstid. Før opp det månedlige beløpet til denne kreditoren helt til lånet er nedbetalt, slik det fremgår av illustrasjonen over. Over neste kolonne skriver du navnet på neste kreditor du ønsker å betale ut, og før opp det beløpet som skal betales hver måned. Når du har innfridd hele gjelden til første kreditor, legger du beløpet som du har betalt pr. måned, til det avdraget du skal betale til kreditor nummer to. (Legg merke til i eksemplet ovenfor at familien først gjorde seg ferdig med de månedlige avdragene på kredittkortet. Så plussede de på 110 på avdraget til møbler og fikk et nytt månedlig avdrag på 180.) Fortsett slik til all gjeld er betalt.

4. SETT OPP ET BUDSJETT

Enhver familie må på forhånd ha kjennskap til hvor mye penger de vil ha til disposisjon hver måned, og hvor mye som brukes innenfor hver kategori på familiens budsjett. Sjekkhefter forenkler regnskapet og føringen av familiens kontantforbruk. Før omhyggelig opp hver sjekk som skrives ut, og avstem sjekkheftet med den månedlige kontoutskriften fra banken.

Med unntak av huskjøp, finansiering av utdannelse eller andre vitale investeringer bør man unngå gjeld og de medfølgende finansieringskostnadene. Betal forbruksvarer og ferier kontant. Unngå å kjøpe på

LIKVIDE SPAREPENGER
TIL KRISESITUASJONER
SKULLE KUNNE DEKKE
ALLE VESENTLIGE FAMILIEFORPLIKTELSE
I
MINST TRE MÅNEDER.

avbetaling, og vær forsiktig med bruk av kredittkort. De er hovedsakelig beregnet som et bekvemmelig betalingsmiddel og skulle ikke brukes skjødesløst eller uforsvarlig. Bruk av mange forskjellige kredittkort øker i betydelig grad faren for større gjeld. Kjøp brukt inntil dere har spart til-

strekkelig til å kjøpe nye kvalitetsvarer. Å kjøpe gjenstander av dårlig kvalitet viser seg nesten alltid å bli svært dyrt.

Spar og invester en bestemt prosentdel av din inntekt. Likvide sparepenger til krisesituasjoner bør kunne dekke alle vesentlige familieforpliktelser i minst tre måneder. Alle siste-dagers-hellige familier skulle ærlig gjøre opp sine skattemessige forpliktelser innen fastsatt tid.

Jeg ber dere om å høre nøye etter nå – og hvis dette får enkelte av dere til å føle dere ille til mote, så er dette med hensikt: Siste-dagers-hellige som ignorerer eller unngår sine kreditorer, føler med rette de indre frustrasjoner som slik oppførsel medfører, og de lever ikke slik siste-dagers-hellige skulle! Konkurs skulle unngås, bare unntatt ytterst spesielle og ugjenkallelige omstendigheter, og da bare etter bønn og overveelse og grundig juridisk og økonomisk konsultasjon.

BUDSJETT FOR _____ 20 _____

INNEKT	PLANLAGT	FAKTISK
Lønn (etter skattetrekk)		
Annen inntekt		
Total inntekt		

UTGIFTER	PLANLAGT	FAKTISK
Tiende og offergaver		
Sparing		
Mat		
Pantelån eller leie		
Kommunale avgifter		
Transport		
Avdrag på gjeld		
Forsikring		
Lege og lignende		
Klær		
Annet _____		

Totale utgifter		
Inntekt minus utgifter		

- Et budsjett hjelper deg å planlegge og vurdere dine utgifter.
- Budsjett for en bestemt periode (for eksempel for en uke, to uker, en måned) etter hvor ofte du får utbetalt lønn.
- Avstem inntekt med utgifter, og bruk mindre enn du tjener.

5. LÆR FAMILIENS MEDLEMMER TIDLIG BETYDNINGEN AV Å ARBEIDE OG TJENE PENGER

"I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød" er ikke et foreldet bud. Det er grunnleggende for personlig velferd. En av de største tjenester foreldre kan gjøre sine barn, er å lære dem å arbeide. Gjennom tidene er det sagt mye om barn og ukepenger, og meninger og anbefalinger varierer svært. Jeg tilhører den "gamle skolen". Jeg er av den oppfatning at barna bør tjene det de trenger av penger ved å utføre tjenester og hjelpe til i hjemmet. Enkelte belønninger til barna kan også knyttes til skoleinnsats og oppfyllelse av andre verdifulle mål. Jeg tror det er uheldig for barn å vokse opp i et hjem hvor de får inntrykk av at familien har et pengetre som automatisk lar det drysse ned penger en gang i uken eller en gang i måneden.

DET UTVIKLES

FAMILIEENHET NÅR

MAN SPARER TIL

ET FELLES FORMÅL

SOM ALLE HAR

GODKJENT.

6. LÆR BARNÅ Å TA AVGJØRELSER I PENGESPØRSMÅL I FORHOLD TIL SIN EVNE TIL Å FORSTÅ

Basert på passende undervisning og personlig erfaring skulle barn få ansvar for de økonomiske avgjørelser som angår deres egne penger, og føle konsekvensene av uklok bruk av dem. "Spar pengene dine" er en meningsløs uttalelse fra foreldre til et barn. "Spar pengene dine til misjon, til sykkel, dukkehus, brudeutstyr eller bil" kan forstås. Det utvikles familieenhet når man sparer til et felles formål som alle har godkjent. I vårt hjem fant vi at det fremmet fellesskapet å la et barn spare til en større ting. Når så summen var nådd, la vi til en avtalt prosentdel. Oppmuntringer har god virkning når det gjelder å motivere og oppnå ønsket oppførsel.

7. LÆR FAMILIENS MEDLEMMER Å BIDRA TIL HELE FAMILIENS VELFERD

Etter hvert som barna modnes, skulle de ha innsikt i familiens økonomiske situasjon, budsjett og investeringsmål, og sitt eget ansvar i familien. Oppmuntre til rimelige og morsomme prosjekter som barna forstår, og som bidrar til å nå et familiemål eller er til felles glede. Noen familier går glipp av en stor økonomisk og åndelig erfaring når de unnlater å sette seg ned sammen, helst på familiens hjemmeaften, og la hver enkelt bidra med sin del til et månedlig beløp til en sønn eller datter, bror eller søster som er på misjon. Når alle er med på denne månedlige aktiviteten, blir han eller hun "vår" misjonær, som alle i familien er stolte av.

8. LA UTDANNELSE BLI EN VEDVARENDE PROSESS

Fullfør så mye formell utdanning på heltid som mulig, også yrkesskoler og lærlingetid. Dette er god investering. Med tanke på at det kanskje gjelder et helt livs inntektsgrunnlag, vil den tid som brukes på utdanning, virkelig være svært verdifull. Benytt kveldsskoler og korrespondansekurs til videreutdanning. Lær et spesielt fag eller spesielle ferdigheter som kan komme til nytte for å unngå lange perioder med ledighet. Det kan ofte være nyttig å være istand til å utføre vanlige hus- og bilreparasjoner, noe som også kan være en kilde til familiesparing. Alle kan oppleve perioder med uventet arbeidsledighet. Når vi er uten arbeid, skulle vi ikke tillate oss selv å sitte og vente på "vår type arbeide" hvis det er mulig å få annet hederlig midlertidig arbeide.

9. ARBEID FOR Å EIE DIN EGEN BOLIG

Det å eie sin egen bolig er å betrakte som en investering, ikke forbruk. Kjøp en bolig som du kan betale med den inntekten du har. Vedlikehold og gjør forbedringer på eiendommen hele tiden mens

du bor der, slik at økt markedsverdi kan gi deg en salgsgevinst hvis du selger den, og dermed gjøre deg i stand til å skaffe en bolig som bedre dekker familiens behov.

10. SØRG FOR Å VÆRE GODT DEKKET AV FORSIKRING

Det er svært viktig å ha god sykeforsikring, bilforsikring, hjemforsikring og en tilstrekkelig livsforsikring. Utgifter i forbindelse med sykdom, ulykker og død kan bli så store at familier uten forsikring kan få det tungt økonomisk i mange år.

11. FORSTÅ INNVIRKNINGEN AV YTRE KREFTER PÅ FAMILIENS ØKONOMI OG INVESTERINGER

Inflasjon fortsetter å tære på en stor del av den gjennomsnittlige lønnsforhøyelsen. Økt lønnsinntekt behøver ikke bety større kjøpekraft, og skulle ikke være en unnskyldning for ekstravagante innkjøp eller mer gjeld.

Ved siden av sparepenger beregnet på krisesituasjoner skulle familier legge planer for og benytte et klokt investeringsprogram som gir økonomisk trygghet og tilgodeser mulig uførhet og fremtidig pensjon. Unngå alle forslag om investeringer med høy risiko og planer om å bli hurtig rik.

12. SKAFF TILVEIE ET MATVARELAGER OG KRISELAGER

Bygg systematisk opp ditt matvarelager og kriselager. Unngå å sette deg i gjeld på grunn av dette. Vær på vakt mot uheldige salgsfremstøt knyttet til matvarelager. En kjøkkenhage hvor man hvert år høster hageprodukter, kan være nyttig for familien på mange måter, bl.a. med tanke på matbudsjettet. Spis næringsrik mat og mosjoner fornuftig for å forbedre helsen og derved unngå mange medisinske utgifter.

Disse få punktene og forslagene er ikke ment å være altomfattende eller fullstendige. Det er snarere å håpe at vi er blitt klar over behovet for å tenke alvorlig igjennom disse tingene. Vi trenger å forstå og bli klar over de grunnleggende retningslinjer for fornuftig økonomisk styring.

Måtte Gud hjelpe oss til å forstå at økonomisk styring er en viktig del av god personlig velferd. Å lære å leve innenfor rammen av våre midler skulle være en vedvarende prosess. Vi må til stadighet arbeide for å unngå økonomiske vanskeligheter. Det er en lykkelig dag økonomisk sett når tid og renter arbeider for deg og ikke mot deg.

Siste-dagers-hellige skulle bruke penger som et middel til å nå evig lykke. Skjodesløs og egoistisk bruk fører til at vi blir økonomisk bundet. Vi har ikke råd til å forsømme vårt eget og familiens engasjement når det gjelder økonomien. Gud vil åpne himmelens sluser for oss på dette området hvis vi bare vil leve nær til ham og holde hans bud.

JESU KRISTI
KIRKE
AV SISTE DAGERS HELLIGE

NORWEGIAN

